

**דוח שנתי של קופת הגמל**  
**לשנת 2016**

**"אלטשולר שחם פנסיה מקיפה"**

**סקירת הנהלה**

## תוכן העניינים

### עמוד

|    |                                     |
|----|-------------------------------------|
| 3  | מאפיינים כלליים של קופת הגמל        |
| 5  | ניתוח זכויות עמיתים                 |
| 7  | מידע אודות דמי ניהול                |
| 8  | ניתוח מדיניות השקעה                 |
| 9  | ניהול סיכונים                       |
| 29 | בקרה פנימית על דיווח כספי - גילויים |

## אלטשולר שחם גמל ופנסיה בע"מ

=====

## "אלטשולר שחם פנסיה מקיפה"

### 1. מאפיינים כלליים של קרן הפנסיה:

#### א. תאור כללי:

1. קרן הפנסיה אלטשולר שחם פנסיה מקיפה (להלן – "הקרן") הוקמה ביום 10 ביוני 2008 בהתאם לכללים לניהול קרנות פנסיה חדשות. הכללים גובשו על ידי הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון במשרד האוצר. הקרן מנוהלת על ידי אלטשולר שחם גמל ופנסיה בע"מ. קרן הפנסיה החלה לפעול בחודש יולי 2008.
2. אלטשולר שחם גמל ופנסיה בע"מ (להלן: "החברה המנהלת") התאגדה ביום 9 בדצמבר 2001 והיא עוסקת בניהול קופות גמל וקרנות פנסיה. בשנת 2011 שונה שמה של החברה המנהלת מאלטשולר שחם קופות גמל בע"מ לשמה הנוכחי. החברה המנהלת קיבלה מאת הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון (להלן – הממונה) רישיון מבטח לפי חוק הפיקוח על עסקי הביטוח, התשמ"א – 1981. רישיון זה מאפשר לה להפעיל קרנות פנסיה לעמיתים המצטרפים לקרנות פנסיה מתחילת שנת 1995. הקרן האמורה, מנוהלת על פי ההוראות להקמה וניהול של קרנות פנסיה חדשות שפורסמו על ידי הממונה.
3. מסלולי הביטוח הקיימים בקרן הינם:
  - מסלול עתיר נכות לגיל 67 – מסלול זה נוסף בתקנון הקרן ביום 1 לינואר 2015 והינו מסלול ברירת המחדל לעמיתים שלא בחרו מסלול אחר. הצטרפותו אל מסלול זה תזכה את העמית בזכאות לפנסיה נכות בשיעור גבוה יחסית למסלול הכללי (75% ההכנסה הקובעת), בפנסיית שאירים בשיעור זהה לזה הניתן במסלול הכללי וכן, לזכאות לפנסיית זקנה בשיעור נמוך יחסית למסלול הכללי והכל בכפוף לנתונים המפורטים בתקנון הקרן. כאשר מסלול זה מסלול היחיד בו גיל הפרישה לנשים הינו 67.
  - מסלול כללי – הצטרפותו אל מסלול זה תזכה את העמית בזכאות לפנסיית שאירים ונכות בגובה מקורב לפנסיית הזקנה הצפויה בהתאם להנחות אקטואריות המפורטות בתקנון הקרן והכל בהתאם לנתונים המפורטים בתקנון הקרן.
  - מסלול עתיר חסכון – הצטרפותו אל מסלול זה תזכה את העמית בזכאות לפנסיית נכות ושאירים בשיעורים נמוכים יחסית למסלול הכללי וכן, בזכאות לפנסיית זקנה הגבוהה יחסית למסלול הכללי והכל בהתאם ובכפוף לנתונים המפורטים בתקנון הקרן.
  - מסלול עתיר נכות – הצטרפותו אל מסלול זה תזכה את העמית בזכאות לפנסיית נכות בשיעור גבוה יחסית למסלול הכללי (75% ההכנסה הקובעת), בפנסיית שאירים בשיעור זהה לזה הניתן במסלול הכללי וכן, לזכאות לפנסיית זקנה בשיעור נמוך יחסית למסלול הכללי והכל בכפוף לנתונים המפורטים בתקנון הקרן.
  - מסלול עתיר נכות ושאירים – הצטרפותו אל מסלול זה תזכה את העמית בזכאות לפנסיית נכות ושאירים בשיעור גבוה יחסית למסלול הכללי וכן, זכאות לפנסיית זקנה בשיעור נמוך יחסית למסלול הכללי והכל בהתאם ובכפוף לנתונים המפורטים בתקנון הקרן.
  - מסלול עתיר נכות ושאירים לפרישה בגיל 60 – הצטרפותו אל מסלול זה תזכה את העמית בזכאות לפנסיית נכות ושאירים בשיעור גבוה יחסית למסלול הכללי וכן, בזכאות לפנסיית זקנה בשיעור נמוך יחסית למסלול הכללי החל מגיל 60, והכל בהתאם ובכפוף לנתונים המפורטים בתקנון הקרן.
  - מסלול עתיר שאירים (נוסף ביום 1 ביולי 2013) – הצטרפותו אל מסלול זה תזכה את העמית בזכאות לפנסיית שאירים בשיעור גבוה יחסית למסלול הכללי וכן, זכאות לפנסיית נכות בשיעור נמוך יחסית למסלול הכללי והכל בהתאם ובכפוף לנתונים המפורטים בתקנון הקרן.

## אלטשולר שחם גמל ופנסיה בע"מ

=====

## "אלטשולר שחם פנסיה מקיפה"

### 1. מאפיינים כלליים של קרן הפנסיה (המשך):

להלן קודי הקופה בצירוף מסלולי הביטוח: (ע"פ סדר הופעתם לעיל)

|                                   |                                       |
|-----------------------------------|---------------------------------------|
| 513173393-00000000001328-0000-107 | מסלול עתיר נכות לגיל 67               |
| 513173393-00000000001328-0000-101 | מסלול כללי                            |
| 513173393-00000000001328-0000-102 | מסלול עתיר חסכון                      |
| 513173393-00000000001328-0000-105 | מסלול עתיר נכות                       |
| 513173393-00000000001328-0000-103 | מסלול עתיר נכות ושירים                |
| 513173393-00000000001328-0000-104 | מסלול עתיר נכות ושירים לפרישה בגיל 60 |
| 513173393-00000000001328-0000-106 | מסלול עתיר שאירים                     |

### 4. פירוט בעלי המניות של החברה המנהלת:

#### אחוז האחזקה

#### בעל המניות

61.75

אלטשולר שחם בע"מ

38.25

פרפקט (י.ג.א.) שוקי הון בע"מ

### 5. מועד הקמת הקרן: 2008.

### 6. האישור שניתן לקרן: סוג אישור מס הכנסה – קופת גמל משלמת לקצבה, מספר אישור 1328.

### 7. מסלולי השקעה: החל מיום 1.1.2016 מנוהלים בקרן המסלולים הבאים:

| שם מסלול                                        | מספר אישור | קוד מסלול                         |
|-------------------------------------------------|------------|-----------------------------------|
| אלטשולר שחם פנסיה מקיפה מסלול לבני 50 ומטה      | 9757       | 513173393-00000000001328-9757-000 |
| אלטשולר שחם פנסיה מקיפה מסלול לבני 50 עד 60     | 9758       | 513173393-00000000001328-9758-000 |
| אלטשולר שחם פנסיה מקיפה מסלול לבני 60 ומעלה     | 9759       | 513173393-00000000001328-9759-000 |
| אלטשולר שחם פנסיה מקיפה מסלול הלכה              | 9760       | 513173393-00000000001328-9760-000 |
| אלטשולר שחם פנסיה מקיפה מסלול בסיסי למקבלי קצבה | 2196       | 513173393-00000000001328-2196-000 |

### 8. שיעורי הפרשה:

שיעורי ההפרשות לפנסיה המירביים מתוך השכר שהיתה הקרן רשאית, על-פי דין לקבל עבור תגמולים לשכירים הם 7% מן השכר על ידי העובד ו- 7.5% על ידי המעביד ועבור פיצויים בשיעור מירבי של 8.33%.

## אלטשולר שחם גמל ופנסיה בע"מ

=====

### "אלטשולר שחם פנסיה מקיפה"

#### 9. שינויים במסמכי היסוד של הקרן:

להלן השינויים העיקריים שחלו בתקנון קרן הפנסיה, החל מתאריך 01.01.2016, עליהם ניתן אישור הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון במשרד האוצר (להלן: "הממונה"):

| מהות השינוי                                                                                                                                                                                                                                       | ניתן ביום                                                      |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------|
| הוקמו מסלולי השקעה תלויי גיל ושולבו בתקנון הגדרות מתאימות והוראות המסדירות את שיוך העמיתים החדשים והקיימים למסלולי השקעה תלויי גיל. השינויים שנערכו נובעים מהתאמת הוראות התקנון להוראות חוזר גופים מוסדיים - 2015-9-29 "מסלולי השקעה בקופות גמל". | האישור ניתן ביום 12.11.2015 ומועד תחילת השינויים ביום 1.1.2016 |
| בוצעו שינויים העוסקים בזכאות עמית לקצבת נכות מקרן הפנסיה במקרה של זכאות לקצבת נכות ממקור אחר על מנת להתאים את הוראות התקנון לחוזר פנסיה 2015-3-1 "קצבת נכות בקרן פנסיה במקרה של זכאות לקצבה ממקור אחר".                                           | האישור ניתן ביום 12.11.2015 ומועד תחילת השינויים ביום 1.1.2016 |
| תקופת ארכת הכיסוי הביטוחי האוטומטי השנתית ל-5 חודשים בכל מקרה, גם באם תקופת חברותו האחרונה הרצופה של העמית בקרן הינה נמוכה מ-5 חודשים.                                                                                                            | האישור ניתן ביום 12.11.2015 ומועד תחילת השינויים ביום 1.1.2016 |

#### 2. ניתוח זכויות עמיתים:

#### ג. שינוי במספר חשבונות העמיתים:

להלן השינויים במספר חשבונות העמיתים במהלך 2016:

| מספר חשבונות העמיתים |           |             |             | סוג העמיתים |
|----------------------|-----------|-------------|-------------|-------------|
| לסוף השנה            | עזבו השנה | הצטרפו השנה | לתחילת השנה |             |
| 15,463               | 1,153     | 6,266       | 10,350      | שכירים      |
| 627                  | 196       | 501         | 915         | עצמאיים     |
| 16,090               | 1,349     | 6,767       | 11,265      | סה"כ        |

| 31.12.16      |              |                                         |
|---------------|--------------|-----------------------------------------|
| סך נכסים, נטו | מספר חשבונות |                                         |
| (2)           | (1)          |                                         |
| 712,426       | 11,025       | חשבונות פעילים                          |
| 106,631       | 5,065        | חשבונות לא פעילים                       |
| 819,057       | 16,090       | סה"כ חשבונות                            |
| 7,334         | 2,955        | חשבונות לא פעילים ביתרה של עד 8,000 ש"ח |

## אלטשולר שחם גמל ופנסיה בע"מ

=====

### "אלטשולר שחם פנסיה מקיפה"

2. ניתוח זכויות עמיתים (המשך):

ד. ניתוח זכויות עמיתים בקרן פנסיה:

| ליום 31 בדצמבר |         |                                        |
|----------------|---------|----------------------------------------|
| 2015           | 2016    |                                        |
|                |         | <u>עמיתים פעילים:</u>                  |
| 7,891          | 11,025  | מספר עמיתים                            |
| 469,159        | 712,426 | סך נכסים נטו (באלפי ש"ח)               |
|                |         | <u>מספר עמיתים לא פעילים:</u>          |
| 3,214          | 5,065   | מספר עמיתים                            |
| 70,507         | 106,631 | סך נכסים נטו (באלפי ש"ח)               |
|                |         | מקבלי קצבה:                            |
| 2              | 5       | מספר מקבלי קצבה- פנסיונרים             |
| 19             | 6       | מספר מקבלי קצבה- נכות                  |
| 5              | 22      | מספר מקבלי קצבה- שאירים                |
|                |         | סך נכסים נטו בגין מקבלי קצבה פנסיונרים |
| 2,605          | 5,173   | (באלפי ש"ח)                            |
| 35             | 35      | גיל ממוצע לעמיתים פעילים (בשנים)       |
| 6,715          | 6,913   | שכר מבוטח ממוצע עמיתים פעילים (בש"ח)   |

## אלטשולר שחם גמל ופנסיה בע"מ

### "אלטשולר שחם פנסיה מקיפה"

3. מידע אודות דמי ניהול:

א. שיעור דמי הניהול:

מספר עמיתים:

| ליום 31 בדצמבר 2016 |              |              |              |            | דמי ניהול<br>מהפקדות |
|---------------------|--------------|--------------|--------------|------------|----------------------|
| עמיתים פעילים       |              |              |              |            | דמי ניהול<br>מנכסים  |
| עמיתים לא<br>פעילים | 4.5%-6%      | 4.5%-3%      | 1.5%-3%      | 0%-1.5%    |                      |
| 14                  | -            | 2            | 30           | 10         | 0.15% - 0%           |
| 1,810               | 47           | 863          | 4,081        | 475        | 0.25% - 0.15%        |
| 2,176               | 353          | 2,705        | 1,209        | -          | 0.4% - 0.25%         |
| 1,065               | 962          | 268          | 19           | 1          | 0.5% - 0.4%          |
| <b>5,065</b>        | <b>1,362</b> | <b>3,838</b> | <b>5,339</b> | <b>486</b> | <b>סה"כ</b>          |

סך נכסים באלפי ש"ח:

| ליום 31 בדצמבר 2016 |               |                |                |               | דמי ניהול<br>מהפקדות |
|---------------------|---------------|----------------|----------------|---------------|----------------------|
| עמיתים פעילים       |               |                |                |               | דמי ניהול<br>מנכסים  |
| עמיתים לא<br>פעילים | 4.5%-6%       | 4.5%-3%        | 1.5%-3%        | 0%-1.5%       |                      |
| 429                 | -             | 59             | 2,934          | 1,229         | 0.15% - 0%           |
| 39,339              | 2,375         | 36,331         | 265,519        | 47,188        | 0.25% - 0.15%        |
| 45,369              | 31,086        | 166,738        | 86,050         | -             | 0.4% - 0.25%         |
| 21,494              | 61,564        | 9,445          | 1,907          | 1             | 0.5% - 0.4%          |
| <b>106,631</b>      | <b>95,025</b> | <b>212,573</b> | <b>356,410</b> | <b>48,418</b> | <b>סה"כ</b>          |

ליום 31 בדצמבר 2016

| <u>סך נכסים</u>  | <u>מספר מקבלי</u> | דמי ניהול מנכסים: |
|------------------|-------------------|-------------------|
| <u>באלפי ש"ח</u> | <u>קצבה</u>       |                   |
| 5,713            | 33                | 0.4%-0.5%         |

\*סך ההוצאות הישירות הנגבות מהעמיתים בקרן, נוסף לדמי ניהול הינם 1,260 אלפי ש"ח. ראה ביאור 12 "הוצאות ישירות" בדוח הכספי.

## אלטשולר שחם גמל ופנסיה בע"מ

=====

### "אלטשולר שחם פנסיה מקיפה"

#### 3. מידע אודות דמי ניהול:

##### ב. מידע אודות חמשת המעסיקים הגדולים בקרן (ברמה מצרפית):

| לשנה<br>שהסתיימה<br>ביום 31<br>בדצמבר 2016 |                                                                                          |
|--------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------|
| 3.36%                                      | שיעור דמי ניהול מהפקדות ממוצע עבור חמשת המעסיקים הגדולים<br>(באחוזים)                    |
| 0.32%                                      | שיעור דמי ניהול מנכסים ממוצע בפועל עבור חמשת המעסיקים הגדולים<br>(באחוזים)               |
| 174,753                                    | סך היקף נכסים מנוהל עבור חמשת המעסיקים הגדולים (באלפי ש"ח)                               |
| 21.20%                                     | שיעור הנכסים המנוהל עבור חמשת המעסיקים הגדולים מתוך<br>סך הנכסים נטו (באחוזים)           |
| 2,166                                      | מספר חשבונות עמיתים כולל של חמשת המעסיקים הגדולים                                        |
| 13.45%                                     | שיעור חשבונות עמיתים/ מבוטחים כולל של חמשת המעסיקים<br>הגדולים מתוך סך העמיתים (באחוזים) |

#### 4. ניתוח מדיניות השקעה:

##### א. מדיניות ההשקעות של המסלולים השונים הינה כדלקמן:

מדיניות ההשקעה של הקרן מפורסמת באתר החברה.

##### ב. ניתוח והסברים לשינויים מהותיים בהשקעות הקרן לעומת שנה קודמת:

בעקבות עליית מחירים משמעותית בשוקי המניות בעולם בשנת 2016 ורמות מכפילים גבוהה יחסית, הקטינה הקרן את החשיפה למניות משיעור של 35% לשיעור של 31%.  
בעקבות ירידה משמעותית בציפיות האינפלציה הגלומות בשוק איגרות החוב הממשלתיות בישראל הגדילה הקרן את החשיפה לאפיק צמוד המדד משיעור של 23% לשיעור של 28%. (מתיק האג"ח משיעור של 35% צמוד מדד לשיעור של 42.5% צמוד מדד)

## אלטשולר שחם גמל ופנסיה בע"מ

=====

## "אלטשולר שחם פנסיה מקיפה"

### 5. ניהול סיכונים:

#### א. מדיניות ניהול סיכונים:

מידע בדבר מדיניות ניהול הסיכונים ותיאור השיטות וההערכות ראה בדוח עסקי התאגיד של החברה המנהלת.

#### ב. סיכוני נזילות:

סיכון נזילות - סיכון הנובע מכך שיתרת כפי הקרן הנזילים (או הניתנים להפיכה לנזילים בצורה מהירה) לא תספיק, על מנת לכסות את הדרישה לתשלום כספים, או העברת, מהקרן, במועד ו/או בכמות כנקבע בדרישות החוקיות. היבט נוסף של הסיכון הוא שמימוש נכסים כאמור על מנת להביא לתשלום במועד, יביא לפגיעה ניכרת בשווי הנכסים הנמכרים עקב הצורך למכרם במהירות תוך ירידות מחיריהם, במצב כאמור ייתכן מאד שהנכסים שיימכרו הנם דווקא נכסים בעלי ערך גבוה לקרן, לאור היכולת למכרם במהירות יחסית.

#### 1. ניתוח נזילות הקרן:

| יחס נכסים<br>נזילים<br>לזכויות<br>עמיתים<br>ניתנות<br>למשיכה | נכסים<br>במח"מ עד<br>שנה |                    |         |                  |         | שם מסלול            |
|--------------------------------------------------------------|--------------------------|--------------------|---------|------------------|---------|---------------------|
|                                                              | נכסים<br>נזילים          |                    |         | נכסים<br>וסחירים |         |                     |
|                                                              | סה"כ<br>נכסים            | מח"מ של<br>מעל שנה | אחרים   |                  |         |                     |
|                                                              |                          |                    |         |                  |         |                     |
|                                                              |                          |                    |         |                  |         |                     |
| באחוזים                                                      | ב א ל פ י ש " ח          |                    |         |                  |         |                     |
| 60.01%                                                       | 691,579                  | 38,794             | 228,167 | 9,844            | 414,774 | מסלול לבני 50 ומטה  |
| 65.80%                                                       | 95,375                   | 264                | 31,530  | 828              | 62,753  | מסלול לבני 50 עד 60 |
| 61.94%                                                       | 29,423                   | 210                | 10,659  | 330              | 18,224  | מסלול לבני 60 ומעלה |
| 73.88%                                                       | 2,680                    | (43)               | 743     | -                | 1,980   | מסלול הלכה          |
| 63.93%                                                       | 5,173                    | 188                | 1,678   | -                | 3,307   | מקבלי קצבה          |

#### 2. מח"מ נכסים:

משך החיים הממוצע של נכסי הקרן, המשקף את הזמן הממוצע המשוקלל של זרם המזומנים המהווה (קרן וריבית), ליום 31.12.2016 הינו כדלקמן:

| מח"מ נכסים<br>שנים |                     |
|--------------------|---------------------|
| 3.18               | מסלול לבני 50 ומטה  |
| 2.70               | מסלול לבני 50 עד 60 |
| 3.23               | מסלול לבני 60 ומעלה |
| -                  | מסלול הלכה          |
| 15.24              | מקבלי קצבה          |

## **אלטשולר שחם גמל ופנסיה בע"מ**

=====

### **"אלטשולר שחם פנסיה מקיפה"**

#### **5. ניהול סיכונים (המשך):**

##### **ג. סיכוני שוק:**

סיכוני השוק קשורים בשחיקה הפוטנציאלית בערכם של נכסי מסלולי הקרן בשל שינויים בלתי צפויים במחירי השוק. שינויים אלו יכולים להיגרם ע"י מספר משתנים כגון שינויים בשיעורי הריבית, שינויים בשיערי החליפין המשפיעים על שיערי הניירות הצמודים במישרין או בעקיפין לאותו שער, שיעורי האינפלציה אשר יכולים לשנות ערך ההצמדה של הנכס או לשחוק את ערכם של נכסים לא צמודים, במידה וקיימת אינפלציה גבוהה וכד'.

סוג הנכס וסוג ההצמדה של הנכס מאפיינים רבים מסיכוני השוק הגלומים בו. כך למשל, לשווי אגרות חוב קשר ברור לשינויים בשיעורי הריבית. גם למח"מ (משך החיים הממוצע) של אגרות החוב וסוג הצמדה של האיגרת קשר ישיר לחשיפה לשינויי הריבית. נהוג אף לייחס קשר לתנודות בשווקי המניות עם שינויים בשיעורי הריבית.

ככל שאורך חיי האיגרת נמוך יותר ותשלומי ההחזר נעשים קרוב יותר לתקופת ההנפקה – לדוגמא: החזר קרן + ריבית, לעומת החזר ריבית בלבד וקרן בסוף התקופה, מח"מ האיגרת מתקצר וכך גם החשיפה לסיכונים הנובעים משינויי הריבית.

בנוסף יש להתחשב בסוג הריבית – מדדית, שיקלית (לא צמודה) או מטחיית אשר לכל אחת מהן מרכיבי חשיפה שונים כגון שיעור שע"ח לגבי ריבית מטחיית, או שיעור האינפלציה לגבי הריבית המדדית.

דוגמא נוספת היא שינוי בשווי הנכסים הנובע משינוי באחד או יותר מבסיסי ההצמדה השונים בהם משקיעים מסלולי הקרן את נכסיהם והסיכון שבסיס הצמדה אחד או יותר ישאר חשוף לעומת בסיסי ההצמדה האחרים כתוצאה מהתרחשויות מקרו כלכליות. לדוגמא, במקרה של עליית ריבית בתוספת אינפלציה נמוכה ישנה חשיפה של המגזר הצמוד לשחיקה בערך הנכסים וההפך, ואילו עלייה בשע"ח של הדולר תגרום לעלייה במגזר הצמוד מט"ח ובעקיפין גם הצמוד.

# אלטשולר שחם גמל ופנסיה בע"מ

=====

## "אלטשולר שחם פנסיה מקיפה"

5. ניהול סיכונים (המשך):

ג. סיכוני שוק (המשך):

1. סיכון מדד וסיכון מטבע:

להלן פירוט באשר למספר חשיפות של נכסי הקרן בהקשר האמור לעיל:

א. מסלול לבני 50 ומטה:

| ליום 31 בדצמבר 2016 |                           |                          |         |
|---------------------|---------------------------|--------------------------|---------|
| לא צמוד             | בהצמדה למדד המחירים לצרכן | במטבע חוץ או בהצמדה אליו | סך הכל  |
| אלפי ש"ח            |                           |                          |         |
| 350,226             | 243,581                   | 97,772                   | 691,579 |

סך נכסי המסלול

ב. מסלול לבני 50 עד 60:

| ליום 31 בדצמבר 2016 |                           |                          |        |
|---------------------|---------------------------|--------------------------|--------|
| לא צמוד             | בהצמדה למדד המחירים לצרכן | במטבע חוץ או בהצמדה אליו | סך הכל |
| אלפי ש"ח            |                           |                          |        |
| 49,225              | 34,704                    | 11,446                   | 95,375 |

סך נכסי המסלול

ג. מסלול לבני 60 ומעלה:

| ליום 31 בדצמבר 2016 |                           |                          |        |
|---------------------|---------------------------|--------------------------|--------|
| לא צמוד             | בהצמדה למדד המחירים לצרכן | במטבע חוץ או בהצמדה אליו | סך הכל |
| אלפי ש"ח            |                           |                          |        |
| 11,250              | 13,707                    | 4,466                    | 29,423 |

סך נכסי המסלול

ד. מסלול הלכה:

| ליום 31 בדצמבר 2016 |                           |        |
|---------------------|---------------------------|--------|
| לא צמוד             | בהצמדה למדד המחירים לצרכן | סך הכל |
| אלפי ש"ח            |                           |        |
| 1,937               | 743                       | 2,680  |

סך נכסי המסלול

ה. מקבלי קצבה:

| ליום 31 בדצמבר 2016 |                           |        |
|---------------------|---------------------------|--------|
| לא צמוד             | בהצמדה למדד המחירים לצרכן | סך הכל |
| אלפי ש"ח            |                           |        |
| 286                 | 4,887                     | 5,173  |

סך נכסי המסלול

## אלטשולר שחם גמל ופנסיה בע"מ

=====

### "אלטשולר שחם פנסיה מקיפה"

5. ניהול סיכונים (המשך):

ג. סיכוני שוק (המשך):

2. סיכון ריבית:

להלן ניתוח רגישות ביחס להשפעת השינוי בשיעור הריבית על תשואת הקרן (באחוזים):

| ליום                  |        |                     |
|-----------------------|--------|---------------------|
| 31 בדצמבר 2016:       |        |                     |
| ניתוח רגישות לשינוי   |        |                     |
| בשיעור הריבית (א) (ב) |        |                     |
| -1%                   | +1%    |                     |
| 3.18                  | (3.18) | מסלול לבני 50 ומטה  |
| 2.70                  | (2.70) | מסלול לבני 50 עד 60 |
| 3.23                  | (3.23) | מסלול לבני 60 ומעלה |

א. ניתוח הרגישות ביחס לשינוי בריבית הינו גם ביחס למכשירים בריבית קבועה וגם ביחס למכשירים בריבית משתנה. ביחס למכשירים בריבית קבועה, החשיפה הינה ביחס לערך הפנקסני של המכשיר וביחס למכשירים בריבית משתנה, החשיפה הינה ביחס לתזרים המזומנים מהמכשיר הפיננסי. לצורך חישוב ניתוח הרגישות נלקח בחשבון שינוי בריבית מתחילת השנה גם לגבי נכסים שנרכשו במהלך השנה.

ב. ניתוח הרגישות כולל רק את הסעיפים שערכם יושפע באופן ישיר כתוצאה משינוי בשיעור הריבית.

ג. השפעה של שינויים בעקום הריבית על סכום הקצבה

| ניתוח רגישות לשינוי |        | ליום 31 בדצמבר 2016          |
|---------------------|--------|------------------------------|
| בשיעור הריבית       |        |                              |
| -0.5%               | +0.5%  |                              |
| אחוזים              |        |                              |
| 4.9%                | (4.5%) | שינוי בהתחייבויות לפנסיונרים |

# אלטשולר שחם גמל ופנסיה בע"מ

## אלטשולר שחם פנסיה מקיפה"

5. ניהול סיכונים (המשך):

ג. סיכוני שוק (המשך):

3. פירוט החשיפה לענפי משק עבור השקעות במכשירים הוניים (מניות בלבד):

### מסלול לבני 50 מטה:

ליום 31 בדצמבר 2016

| נכסות במדד<br>מניות היתר | נכסות במדד<br>ת"א 100 | לא סחיר<br>אלפי ש"ח | בחו"ל        | סך הכל         | %<br>מסה"כ |
|--------------------------|-----------------------|---------------------|--------------|----------------|------------|
| ענף משק                  |                       |                     |              |                |            |
| בנקים                    | 43,417                | -                   | -            | 43,417         | 35.17      |
| מניות חו"ל               | -                     | -                   | 3,317        | 3,317          | 2.69       |
| מניות ל"ס                | -                     | 5,763               | -            | 5,763          | 4.67       |
| נדל"ן ובינוי             | -                     | -                   | 1,686        | 1,686          | 1.37       |
| שונות                    | -                     | 73                  | -            | 73             | 0.06       |
| שירותים פיננסיים         | 2,404                 | 618                 | 4,292        | 7,314          | 5.92       |
| תעשייה                   | 2,811                 | -                   | -            | 2,811          | 2.28       |
| נדל"ן ובינוי             | 43,297                | 1,433               | -            | 44,730         | 36.23      |
| מסחר ושירותים            | 1,817                 | 99                  | -            | 1,916          | 2.08       |
| תעשייה                   | 2,564                 | -                   | -            | 2,564          | 1.55       |
| השקעות ואחזקות           | 6,675                 | -                   | -            | 6,675          | 5.41       |
| ביטוח                    | 185                   | -                   | -            | 185            | 0.14       |
| חיפושי נפט וגז           | 3,000                 | -                   | -            | 3,000          | 2.43       |
| <b>סך הכל</b>            | <b>106,170</b>        | <b>2,223</b>        | <b>5,763</b> | <b>123,451</b> | <b>100</b> |

### מסלול לבני 50 עד 60:

ליום 31 בדצמבר 2016

| נכסות במדד<br>מניות היתר | נכסות במדד<br>ת"א 100 | בחו"ל      | סך הכל        | %<br>מסה"כ |
|--------------------------|-----------------------|------------|---------------|------------|
| ענף משק                  |                       |            |               |            |
| בנקים                    | 4,874                 | -          | 4,874         | 36.72      |
| מניות חו"ל               | -                     | 371        | 371           | 2.79       |
| נדל"ן ובינוי             | -                     | 191        | 191           | 1.44       |
| שונות                    | -                     | 10         | 10            | 0.07       |
| שירותים פיננסיים         | 264                   | 497        | 831           | 6.26       |
| תעשייה                   | 312                   | -          | 312           | 2.35       |
| נדל"ן ובינוי             | 4,925                 | 166        | 5,091         | 38.35      |
| מסחר ושירותים            | 205                   | -          | 205           | 1.54       |
| תעשייה                   | 283                   | -          | 283           | 2.13       |
| השקעות ואחזקות           | 752                   | -          | 752           | 5.66       |
| ביטוח                    | 18                    | -          | 18            | 0.14       |
| חיפושי נפט וגז           | 338                   | -          | 338           | 2.55       |
| <b>סך הכל</b>            | <b>11,971</b>         | <b>246</b> | <b>13,276</b> | <b>100</b> |

# אלטשולר שחם גמל ופנסיה בע"מ

=====

## "אלטשולר שחם פנסיה מקיפה"

5. ניהול סיכונים (המשך):

ג. סיכוני שוק (המשך):

3. פירוט החשיפה לענפי משק עבור השקעות במכשירים הוניים (מניות בלבד) (המשך):

מסלול לבני 60 ומעלה:

ליום 31 בדצמבר 2016

| נכסות<br>במדד מניות<br>היתר | נכסות במדד<br>ת"א 100 | בחו"ל | סך הכל | %<br>מסה"כ |
|-----------------------------|-----------------------|-------|--------|------------|
|                             |                       |       |        |            |
| -                           | 536                   | -     | 536    | 37.19      |
| -                           |                       | 37    | 37     | 2.57       |
| -                           |                       | 17    | 17     | 1.18       |
| 7                           | 29                    | 53    | 89     | 6.18       |
| -                           | 42                    | -     | 42     | 2.91       |
| 15                          | 524                   | -     | 539    | 37.40      |
| -                           | 24                    | -     | 24     | 1.67       |
| -                           | 34                    | -     | 34     | 2.36       |
| -                           | 83                    | -     | 83     | 5.76       |
| -                           | 2                     | -     | 2      | 0.14       |
| -                           | 38                    | -     | 38     | 2.64       |
| 22                          | 1,312                 | 107   | 1,441  | 100        |

ענף משק

בנקים

מניות חו"ל

נדל"ן ובינוי

שירותים פיננסיים

תעשייה

נדלן ובינוי

מסחר ושירותים

תעשייה

השקעות ואחזקות

ביטוח

חיפוש נפט וגז

**סך הכל**

# אלטשולר שחם גמל ופנסיה בע"מ

## אלטשולר שחם פנסיה מקיפה"

5. ניהול סיכונים (המשך):

ד. סיכוני אשראי:

מסלול לבני 50 ומטה:

1. חלוקת נכסי חוב על פי מיקומם:

| ליום 31 בדצמבר 2016 |                             |                |                        |
|---------------------|-----------------------------|----------------|------------------------|
| סה"כ                | שאינם<br>סחירים<br>אלפי ש"ח | סחירים         |                        |
| 388,179             | 223,431                     | 164,748        | בארץ                   |
| 68,892              | 14,580                      | 54,312         | בחו"ל                  |
| <u>457,071</u>      | <u>238,011</u>              | <u>219,060</u> | <b>סך הכל נכסי חוב</b> |

2. פירוט נכסי חוב בחלוקה לדירוגים:

א) נכסי חוב בארץ:

| ליום 31 בדצמבר 2016 |                                                                      |                                   |
|---------------------|----------------------------------------------------------------------|-----------------------------------|
| דירוג מקומי (*)     |                                                                      |                                   |
| אלפי ש"ח            |                                                                      |                                   |
|                     |                                                                      | <b>נכסי חוב סחירים בארץ</b>       |
| 143,808             | אגרות חוב ממשלתיות                                                   |                                   |
|                     | אגרות חוב קונצרניות ונכסי חוב<br>אחרים בדירוג:                       |                                   |
| 14,752              | AA ומעלה                                                             |                                   |
| 6,043               | BBB עד A                                                             |                                   |
| 145                 | נמוך מ-BBB                                                           |                                   |
| -                   | לא מדורג                                                             |                                   |
| <u>164,748</u>      | <b>סך הכל נכסי חוב סחירים בארץ</b>                                   |                                   |
|                     |                                                                      | <b>נכסי חוב שאינם סחירים בארץ</b> |
| 195,380             | אגרות חוב מיועדות<br>אגרות חוב קונצרניות ופיקדונות<br>בבנקים בדירוג: |                                   |
| 12,660              | AA ומעלה                                                             |                                   |
| 2,543               | BBB עד A                                                             |                                   |
|                     | הלוואות לאחרים בדירוג:                                               |                                   |
| 7,822               | AA ומעלה                                                             |                                   |
| 3,188               | BBB עד A                                                             |                                   |
| 1,838               | לא מדורג                                                             |                                   |
| <u>223,431</u>      | <b>סך הכל נכסי חוב שאינם סחירים<br/>בארץ</b>                         |                                   |
| <u>388,179</u>      | <b>סך הכל נכסי חוב בארץ</b>                                          |                                   |

(\*) כל דירוג כולל בתוכו את כל הטווחים, לדוגמא: דירוג A כולל A- ועד A+.

## אלטשולר שחם גמל ופנסיה בע"מ

=====

### "אלטשולר שחם פנסיה מקיפה"

5. ניהול סיכונים (המשך):

ד. סיכוני אשראי (המשך):

2. פירוט נכסי חוב בחלוקה לדירוגים (המשך):

(ב) נכסי חוב

| בחו"ל:                                      | ליום 31 בדצמבר 2016  |
|---------------------------------------------|----------------------|
| דירוג בינלאומי (*)                          |                      |
| אלפי ש"ח                                    |                      |
| <hr/>                                       |                      |
| <b><u>נכסי חוב סחירים בחו"ל</u></b>         |                      |
| אגרות חוב ממשלתיות                          | -                    |
| אגרות חוב קונצרניות ונכסי חוב אחרים בדירוג: |                      |
| AA ומעלה                                    | -                    |
| BBB עד A                                    | 46,052               |
| נמוך מ-BBB                                  | 4,853                |
| לא מדורג                                    | 3,407                |
| <b>סך הכל נכסי חוב סחירים בחו"ל</b>         | <b><u>54,312</u></b> |
| <hr/>                                       |                      |
| <b><u>נכסי חוב שאינם סחירים בחו"ל</u></b>   |                      |
| אגרות חוב קונצרניות ונכסי חוב אחרים בדירוג: |                      |
| BBB עד A                                    | -                    |
| לא מדורג                                    | 6,064                |
| הלוואות לאחרים בדירוג:                      |                      |
| BBB עד A                                    | 482                  |
| נמוך מ-BBB                                  | 1,978                |
| לא מדורג                                    | 6,056                |
| <b>סך הכל נכסי חוב שאינם סחירים בחו"ל</b>   | <b><u>14,580</u></b> |
| <hr/>                                       |                      |
| <b>סך הכל נכסי חוב בחו"ל</b>                | <b><u>68,892</u></b> |

(\*) כל דירוג כולל בתוכו את כל הטווחים, לדוגמא: דירוג A כולל A- ועד A+.

## אלטשולר שחם גמל ופנסיה בע"מ

=====

### "אלטשולר שחם פנסיה מקיפה"

5. ניהול סיכונים (המשך):

ד. סיכוני אשראי (המשך):

2. פירוט נכסי חוב בחלוקה לדירוגים (המשך):

מסלול לבני עד 60:

1. חלוקת נכסי חוב על פי מיקומם:

| ליום 31 בדצמבר 2016 |                             |        |                 |
|---------------------|-----------------------------|--------|-----------------|
| סה"כ                | שאינם<br>סחירים<br>אלפי ש"ח | סחירים |                 |
| 62,256              | 31,056                      | 31,200 | בארץ            |
| 8,939               | 1,302                       | 7,637  | בחו"ל           |
| 71,195              | 32,358                      | 38,837 | סך הכל נכסי חוב |

2. פירוט נכסי חוב בחלוקה לדירוגים:

(א) נכסי חוב בארץ:

| ליום 31 בדצמבר 2016 |  |                                                 |
|---------------------|--|-------------------------------------------------|
| דירוג מקומי (*)     |  |                                                 |
| אלפי ש"ח            |  |                                                 |
|                     |  | <u>נכסי חוב סחירים בארץ</u>                     |
| 27,179              |  | אגרות חוב ממשלתיות                              |
|                     |  | אגרות חוב קונצרניות ונכסי חוב<br>אחרים בדירוג:  |
| 3,137               |  | AA ומעלה                                        |
| 832                 |  | BBB עד A                                        |
| 52                  |  | נמוך מ-BBB                                      |
| -                   |  | לא מדורג                                        |
| 31,200              |  | <u>סך הכל נכסי חוב סחירים בארץ</u>              |
|                     |  | <u>נכסי חוב שאינם סחירים בארץ</u>               |
| 27,089              |  | אגרות חוב מיועדות                               |
|                     |  | אגרות חוב קונצרניות ופיקדונות<br>בבנקים בדירוג: |
| 2,048               |  | AA ומעלה                                        |
| 248                 |  | BBB עד A                                        |
|                     |  | הלוואות לאחרים בדירוג:                          |
| 961                 |  | AA ומעלה                                        |
| 392                 |  | BBB עד A                                        |
| 237                 |  | לא מדורג                                        |
| 81                  |  | אחר:                                            |
| 31,056              |  | <u>סך הכל נכסי חוב שאינם סחירים<br/>בארץ</u>    |

62,256

סך הכל נכסי חוב בארץ

(\*) כל דירוג כולל בתוכו את כל הטווחים, לדוגמא: דירוג A כולל A- ועד A+.

## אלטשולר שחם גמל ופנסיה בע"מ

### אלטשולר שחם פנסיה מקיפה"

5. ניהול סיכונים (המשך):

ד. סיכוני אשראי (המשך):

2. פירוט נכסי חוב בחלוקה לדירוגים (המשך):

(ב) נכסי חוב בחו"ל

| ליום 31 בדצמבר 2016 |                                           |
|---------------------|-------------------------------------------|
| דירוג בינלאומי (*)  |                                           |
| אלפי ש"ח            |                                           |
|                     | <b>נכסי חוב סחירים בחו"ל</b>              |
| -                   | אגרות חוב ממשלתיות                        |
|                     | אגרות חוב קונצרניות ונכסי חוב             |
|                     | אחרים בדירוג:                             |
| -                   | AA ומעלה                                  |
| 6,477               | BBB עד A                                  |
| 669                 | נמוך מ-BBB                                |
| 491                 | לא מדורג                                  |
| <u>7,637</u>        | <b>סך הכל נכסי חוב סחירים בחו"ל</b>       |
|                     | <b>נכסי חוב שאינם סחירים בחו"ל</b>        |
|                     | אגרות חוב קונצרניות ונכסי חוב             |
|                     | אחרים בדירוג:                             |
| -                   | BBB עד A                                  |
| 959                 | לא מדורג                                  |
|                     | הלוואות לאחרים בדירוג:                    |
| -                   | BBB עד A                                  |
| 191                 | נמוך מ-BBB                                |
| 152                 | לא מדורג                                  |
| <u>1,302</u>        | <b>סך הכל נכסי חוב שאינם סחירים בחו"ל</b> |
| <u>8,939</u>        | <b>סך הכל נכסי חוב בחו"ל</b>              |

(\*) כל דירוג כולל בתוכו את כל הטווחים, לדוגמא: דירוג A כולל A- ועד A+.

## אלטשולר שחם גמל ופנסיה בע"מ

### "אלטשולר שחם פנסיה מקיפה"

5. ניהול סיכונים (המשך):

ד. סיכוני אשראי (המשך):

2. פירוט נכסי חוב בחלוקה לדירוגים (המשך):

מסלול לבני 60 ומעלה:

1. חלוקת נכסי חוב על פי מיקומם:

| ליום 31 בדצמבר 2016 |                             |               |                        |
|---------------------|-----------------------------|---------------|------------------------|
| סה"כ                | שאינם<br>סחירים<br>אלפי ש"ח | סחירים        |                        |
| 20,614              | 10,293                      | 10,321        | בארץ                   |
| 4,177               | 697                         | 3,480         | בחו"ל                  |
| <u>24,791</u>       | <u>10,990</u>               | <u>13,801</u> | <b>סך הכל נכסי חוב</b> |

2. פירוט נכסי חוב בחלוקה לדירוגים:

א) נכסי חוב בארץ:

| ליום 31 בדצמבר 2016 |                                                                      |                                   |
|---------------------|----------------------------------------------------------------------|-----------------------------------|
| דירוג מקומי (*)     |                                                                      |                                   |
| אלפי ש"ח            |                                                                      |                                   |
|                     |                                                                      | <b>נכסי חוב סחירים בארץ</b>       |
| 6,576               | אגרות חוב ממשלתיות                                                   |                                   |
|                     | אגרות חוב קונצרניות ונכסי חוב<br>אחרים בדירוג:                       |                                   |
| 3,312               | AA ומעלה                                                             |                                   |
| 402                 | BBB עד A                                                             |                                   |
| 31                  | נמוך מ-BBB                                                           |                                   |
| -                   | לא מדורג                                                             |                                   |
| <u>10,321</u>       | <b>סך הכל נכסי חוב סחירים בארץ</b>                                   |                                   |
|                     |                                                                      | <b>נכסי חוב שאינם סחירים בארץ</b> |
| 8,590               | אגרות חוב מיועדות<br>אגרות חוב קונצרניות ופיקדונות<br>בבנקים בדירוג: |                                   |
| 965                 | AA ומעלה                                                             |                                   |
| 134                 | BBB עד A                                                             |                                   |
|                     | הלוואות לאחרים בדירוג:                                               |                                   |
| 369                 | AA ומעלה                                                             |                                   |
| 158                 | BBB עד A                                                             |                                   |
| 77                  | לא מדורג                                                             |                                   |
| <u>10,293</u>       | <b>סך הכל נכסי חוב שאינם סחירים בארץ</b>                             |                                   |

סך הכל נכסי חוב בארץ 20,614

(\*) כל דירוג כולל בתוכו את כל הטווחים, לדוגמא: דירוג A כולל A- ועד A+.

## אלטשולר שחם גמל ופנסיה בע"מ

=====

### "אלטשולר שחם פנסיה מקיפה"

5. ניהול סיכונים (המשך):

ד. סיכוני אשראי (המשך):

2. פירוט נכסי חוב בחלוקה לדירוגים (המשך):

(ב) נכסי חוב

| בחו"ל:                                      | ליום 31 בדצמבר 2016 |
|---------------------------------------------|---------------------|
| דירוג בינלאומי (*)                          | אלפי ש"ח            |
| <b><u>נכסי חוב סחירים בחו"ל</u></b>         |                     |
| אגרות חוב ממשלתיות                          | -                   |
| אגרות חוב קונצרניות ונכסי חוב אחרים בדירוג: |                     |
| AA ומעלה                                    | -                   |
| BBB עד A                                    | 3,019               |
| נמוך מ-BBB                                  | 315                 |
| לא מדורג                                    | 146                 |
| <b>סך הכל נכסי חוב סחירים בחו"ל</b>         | <b><u>3,480</u></b> |
| <b><u>נכסי חוב שאינם סחירים בחו"ל</u></b>   |                     |
| אגרות חוב קונצרניות ונכסי חוב אחרים בדירוג: |                     |
| BBB עד A                                    | -                   |
| לא מדורג                                    | 565                 |
| הלוואות לאחרים בדירוג:                      |                     |
| BBB עד A                                    | -                   |
| נמוך מ BBB                                  | 59                  |
| לא מדורג                                    | 73                  |
| <b>סך הכל נכסי חוב שאינם סחירים בחו"ל</b>   | <b><u>697</u></b>   |
| <b>סך הכל נכסי חוב בחו"ל</b>                | <b><u>4,177</u></b> |

(\*) כל דירוג כולל בתוכו את כל הטווחים, לדוגמא: דירוג A כולל A- ועד A+.

## אלטשולר שחם גמל ופנסיה בע"מ

=====

### "אלטשולר שחם פנסיה מקיפה"

5. ניהול סיכונים (המשך):

ד. סיכוני אשראי (המשך):

2. פירוט נכסי חוב בחלוקה לדירוגים (המשך):

מסלול הלכה:

1. חלוקת נכסי חוב על פי מיקומם:

| ליום 31 בדצמבר 2016 |          |          |      |
|---------------------|----------|----------|------|
| סה"כ                | שאינם    | סחירים   |      |
|                     | אלפי ש"ח | אלפי ש"ח |      |
| 2,510               | 743      | 1,767    | בארץ |

2. פירוט נכסי חוב בחלוקה לדירוגים:

א) נכסי חוב בארץ:

| ליום 31 בדצמבר 2016 |  |                                  |
|---------------------|--|----------------------------------|
| דירוג מקומי (*)     |  |                                  |
| אלפי ש"ח            |  |                                  |
|                     |  | <u>נכסי חוב סחירים בארץ</u>      |
|                     |  | אגרות חוב ממשלתיות:              |
| 1,767               |  | לא מדורג                         |
|                     |  | <u>נכסי חוב בלתי סחירים בארץ</u> |
|                     |  | אגרות חוב מיועדות:               |
| 743                 |  | לא מדורג                         |
| <u>2,510</u>        |  | סך הכל נכסי חוב סחירים בארץ      |

**אלטשולר שחם גמל ופנסיה בע"מ**  
=====

**"אלטשולר שחם פנסיה מקיפה"**

5. ניהול סיכונים (המשך):

ד. סיכוני אשראי (המשך):

2. פירוט נכסי חוב בחלוקה לדירוגים (המשך):

מקבלי קצבה:

1. חלוקת נכסי חוב על פי מיקומם:

| ליום 31 בדצמבר 2016 |                    |        |
|---------------------|--------------------|--------|
| סה"כ                | שאינם              | סחירים |
|                     | סחירים<br>אלפי ש"ח |        |
| 4,887               | 1,678              | 3,209  |

בארץ

2. פירוט נכסי חוב בחלוקה לדירוגים:

א) נכסי חוב בארץ:

| ליום 31 בדצמבר 2016 |
|---------------------|
| דירוג מקומי (*)     |
| אלפי ש"ח            |

**נכסי חוב סחירים בארץ**

2,878 אגרות חוב ממשלתיות:

אגרות חוב קונצרניות ונכסי חוב

אחרים בדירוג:

331

AA ומעלה

**נכסי חוב בלתי סחירים בארץ**

1,678

אגרות חוב מיועדות:

4,887

**סך הכל נכסי חוב סחירים בארץ**

## אלטשולר שחם גמל ופנסיה בע"מ

### "אלטשולר שחם פנסיה מקיפה"

5. ניהול סיכונים (המשך):

ד. סיכוני אשראי (המשך):

3) שיעורי הריבית ששימשו בקביעת השווי ההוגן:

השווי ההוגן של נכסי חוב שאינם סחירים נקבע לרוב באמצעות היוון אומדן תזרימי המזומנים הצפויים בגינם. שערי ההיוון מתבססים על התשואות של אגרות חוב ממשלתיות והמרווחים של אג"ח קונצרני כפי שנמדדו בבורסה לני"ע בת"א. שיעורי הריבית ששימשו להיוון נקבעים על ידי חברה המספקת ציטוטי מחירים ושערי ריבית להיוון הנכסים השונים. להלן ריבית ממוצעת משוקללת בגין כל אחת מקבוצות הדירוג.

| נכסי חוב<br>שאינם<br>סחירים<br>לפי דירוג: |                        |                        |          |
|-------------------------------------------|------------------------|------------------------|----------|
| מסלול לבני<br>50 ומטה                     | מסלול לבני<br>50 עד 60 | מסלול לבני<br>60 ומעלה |          |
| 2.12                                      | 2.70                   | 2.57                   | AA ומעלה |
| 0.70                                      | 0.96                   | 1.19                   | A        |
| 4.84                                      | 6.57                   | 6.45                   | BBB      |
| 4.17                                      | 3.52                   | 3.83                   | לא מדורג |

4) פירוט החשיפה לענפי משק עבור השקעות בנכסי חוב סחירים ושאנים סחירים:

#### מסלול לבני 50 ומטה

| ליום 31 בדצמבר 2016 |        |                        |
|---------------------|--------|------------------------|
| סכום                | %      |                        |
| אלפי ש"ח            | מסה"כ  |                        |
| 21,145              | 4.63%  | בנקים                  |
| 9,024               | 1.97%  | השקעה ואחזקות          |
| 7,435               | 1.63%  | מחשבים                 |
| 143,808             | 31.44% | ממשלתי                 |
| 12,903              | 2.82%  | נדל"ן ובינוי           |
| 11,001              | 2.41%  | שירותים פיננסיים       |
| 648                 | 0.14%  | שירותים                |
| 40,460              | 8.86%  | תעשיות שונות           |
| 2,036               | 0.45%  | תקשורת ומדיה           |
| 181                 | 0.04%  | תעשיה                  |
| 1,996               | 0.44%  | מזומן                  |
| 861                 | 0.19%  | פיננסי                 |
| 7,052               | 1.54%  | מסחר ושירותים          |
| 195,380             | 42.75% | אג"ח ממשלתי מיועדות    |
| 197                 | 0.04%  | צריכה מחזורית          |
| 216                 | 0.05%  | חיפושי גז ונפט         |
| 1,930               | 0.42%  | כימיה, גומי ופלסטיק    |
| 798                 | 0.18%  | חיפושי נפט וגז         |
| 457,071             | 100%   | סך הכל השקעה בנכסי חוב |

## אלטשולר שחם גמל ופנסיה בע"מ

=====

### "אלטשולר שחם פנסיה מקיפה"

5. ניהול סיכונים (המשך):

ד. סיכוני אשראי (המשך):

4 פירוט החשיפה לענפי משק עבור השקעות בנכסי חוב סחירים וסאינס סחירים (המשך):

מסלול לבני 50 עד 60:

| ליום 31 בדצמבר 2016 |          |                        |
|---------------------|----------|------------------------|
| %                   | סכום     |                        |
|                     | אלפי ש"ח | מסה"כ                  |
| 4.48%               | 3,186    | בנקים                  |
| 1.69%               | 1,202    | השקעה ואחזקות          |
| 1.62%               | 1,152    | מחשבים                 |
| 32.63%              | 23,234   | ממשלתי                 |
| 2.24%               | 1,596    | נדל"ן ובינוי           |
| 2.43%               | 1,728    | שירותים פיננסיים       |
| 0.24%               | 172      | שרותים                 |
| 6.93%               | 4,944    | תעשיות שונות           |
| 0.41%               | 288      | תקשורת ומדיה           |
| 0.07%               | 48       | תעשייה                 |
| 0.40%               | 287      | מזומן                  |
| 0.17%               | 122      | פיננסי                 |
| 2.38%               | 1,691    | מסחר ושרותים           |
| 43.59%              | 31,035   | אג"ח ממשלתי מיועדות    |
| 0.04%               | 31       | צריכה מחזורית          |
| 0.08%               | 57       | חיפושי גז ונפט         |
| 0.42%               | 296      | כימיה, גומי ופלסטיק    |
| 0.18%               | 126      | חיפושי נפט וגז         |
| 100%                | 71,195   | סך הכל השקעה בנכסי חוב |

מסלול לבני 60 ומעלה:

| %      | סכום     |                        |
|--------|----------|------------------------|
|        | אלפי ש"ח | מסה"כ                  |
| 14.31% | 3,548    | בנקים                  |
| 2.28%  | 566      | השקעה ואחזקות          |
| 2.63%  | 653      | מחשבים                 |
| 26.52% | 6,576    | ממשלתי                 |
| 2.56%  | 635      | נדל"ן ובינוי           |
| 3.29%  | 815      | שירותים פיננסיים       |
| 0.42%  | 104      | שרותים                 |
| 7.85%  | 1,946    | תעשיות שונות           |
| 0.54%  | 133      | תקשורת ומדיה           |
| 0.12%  | 29       | תעשייה                 |
| 0.53%  | 132      | מזומן                  |
| 0.23%  | 57       | פיננסי                 |
| 3.08%  | 763      | מסחר ושרותים           |
| 34.65% | 8,590    | אג"ח ממשלתי מיועדות    |
| 0.07%  | 18       | צריכה מחזורית          |
| 0.14%  | 35       | חיפושי גז ונפט         |
| 0.48%  | 116      | כימיה, גומי ופלסטיק    |
| 0.30%  | 75       | חיפושי נפט וגז         |
| 100%   | 24,791   | סך הכל השקעה בנכסי חוב |

## אלטשולר שחם גמל ופנסיה בע"מ

=====

### "אלטשולר שחם פנסיה מקיפה"

5. ניהול סיכונים (המשך):

ד. סיכוני אשראי (המשך):

(4) פירוט החשיפה לענפי משק עבור השקעות בנכסי חוב סחירים ושאננס סחירים (המשך):

מסלול הלכה:

| %      | סכום     |
|--------|----------|
| מסה"כ  | אלפי ש"ח |
| 70.40% | 1,767    |
| 29.60% | 743      |
| 100%   | 2,510    |

ממשלתי  
אג"ח ממשלתי מיועדות  
סך הכל השקעה בנכסי חוב

מקבלי קצבה:

| ליום 31 בדצמבר 2016 |          |
|---------------------|----------|
| %                   | סכום     |
| מסה"כ               | אלפי ש"ח |
| 6.77%               | 331      |
| 58.90%              | 2,878    |
| 34.33%              | 1,678    |
| 100%                | 4,887    |

בנקים  
ממשלתי  
אג"ח ממשלתי מיועדות  
סך הכל השקעה בנכסי חוב

# אלטשולר שחם גמל ופנסיה בע"מ

=====

## "אלטשולר שחם פנסיה מקיפה"

5. ניהול סיכונים (המשך):

ה. סיכונים גיאוגרפיים - ליום 31.12.2016 באלפי ש"ח

מסלול לבני 50 ומטה

| אגרות חוב ממשלתיות | אגרות חוב קונצרניות | מניות   | תעודות סל | נדלן להשקעה | השקעות אחרות | סה"כ    |
|--------------------|---------------------|---------|-----------|-------------|--------------|---------|
| 339,188            | 33,137              | 112,702 | -         | 404         | 81,491       | 566,922 |
| -                  | 40,175              | 4,294   | 928       | -           | 8,816        | 54,213  |
| -                  | 4,794               | -       | 693       | -           | 2,679        | 8,166   |
| -                  | 13,697              | 6,455   | 12,552    | 1,494       | 28,080       | 62,278  |
| 339,188            | 91,803              | 123,451 | 14,173    | 1,898       | 121,066      | 691,579 |

ישראל  
ארה"ב  
גרמניה  
אחר  
סה"כ

מסלול לבני 50 עד 60

| אגרות חוב ממשלתיות | אגרות חוב קונצרניות | מניות  | תעודות סל | השקעות אחרות | סה"כ   |
|--------------------|---------------------|--------|-----------|--------------|--------|
| 54,268             | 6,398               | 12,532 |           | 7,415        | 80,613 |
| -                  | 5,771               | 497    | 990       | 271          | 7,529  |
| -                  | 669                 | -      | 361       | 402          | 1,432  |
| -                  | 1,909               | 247    | 1,733     | 1,912        | 5,801  |
| 54,268             | 14,747              | 13,276 | 3,084     | 10,000       | 95,375 |

ישראל  
ארה"ב  
גרמניה  
אחר  
סה"כ

מסלול לבני 60 ומעלה

| אגרות חוב ממשלתיות | אגרות חוב קונצרניות | מניות | תעודות סל | השקעות אחרות | סה"כ   |
|--------------------|---------------------|-------|-----------|--------------|--------|
| 15,166             | 4,844               | 1,369 | -         | 1,616        | 22,995 |
| -                  | 2,881               | 53    | 1,011     | 82           | 4,027  |
| -                  | 312                 | -     | 413       | 115          | 840    |
| -                  | 825                 | 19    | 256       | 461          | 1,561  |
| 15,166             | 8,862               | 1,441 | 1,680     | 2,274        | 29,423 |

ישראל  
ארה"ב  
גרמניה  
אחר  
סה"כ

## אלטשולר שחם גמל ופנסיה בע"מ

=====

### "אלטשולר שחם פנסיה מקיפה"

5. ניהול סיכונים (המשך):

ה. סיכונים גיאוגרפיים - ליום 31.12.2016 באלפי ש"ח (המשך)

#### מסלול הלכה

| אגרות חוב<br>ממשלתיות | השקעות<br>אחרות | סה"כ  |
|-----------------------|-----------------|-------|
| 2,510                 | 170             | 2,680 |
| 2,510                 | 170             | 2,680 |

ישראל

סה"כ

#### מסלול למקבלי קצבה

| אגרות חוב<br>ממשלתיות | אגרות חוב<br>קונצרניות | השקעות<br>אחרות | סה"כ  |
|-----------------------|------------------------|-----------------|-------|
| 4,556                 | 331                    | 286             | 5,173 |
| 4,556                 | 331                    | 286             | 5,173 |

ישראל

סה"כ

## אלטשולר שחם גמל ופנסיה בע"מ

=====

### "אלטשולר שחם פנסיה מקיפה"

#### 5. ניהול סיכונים (המשך):

##### ו. סיכונים תפעוליים וסיכונים משפטיים:

סיכונים תפעוליים הם סיכונים הנובעים מנזקים היכולים להיגרם לעמיתי הקרן עקב כוח עליון, טעויות בתום לב בתפעול השוטף של הקרן או עקב נזקים שנגרמו בזדון או בעקבות רשלנות ע"י צדדים הקשורים במישרין או בעקיפין לתפעול הקרן או לניהולה. דוגמא לנזקים היכולים להיגרם ע"י כוח עליון היא נזק למערכות המחשב עקב אסון טבע. טעות בתום לב יכולה להיגרם, למשל, עקב טעות בחישובים השונים בקרן או בשערוך נכסים המביא לחלוקת רווח שגוי ואילו טעות בזדון יכולה להיות, לדוגמא, מעילה בכספי הקרן ע"י גורם כלשהו. סיכון תפעולי גורר סיכון משפטי שמשמעותו עלולה להיות חבות כספית או אחרת עקב התממשות הסיכון. כדי לצמצם את מידת החשיפה לסיכונים אלו מנהלת הקרן את כספיה בחשבונות נפרדים ומקיימת נהלי בקרה על חשבונות אלו (התאמת בנקים, הרשאות חתימה וכד') כמו כן, יש לקרן מערכי גיבוי לכל הנתונים השוטפים המנוהלים אצלה או אצל מנהל התפעול. בנוסף, מונה מבקר פנימי העורך ביקורת שוטפת על פעילות הקרן במהלך השנה, ומציג את ממצאיו לוועדת הביקורת והדירקטוריון. פעילות החברה מלווה בייעוץ משפטי שוטף, הבא לידי ביטוי, בין היתר, בעריכת ההתקשרויות וההסכמים של החברה וכן סקירה של הוראות סדר התחיקתי השונות והטמעתן בחברה. הסיכונים בעיקרם קשורים בעמידה בהוראות ההסדר התחיקתי בתפעול השוטף. כדי לצמצם את הסיכונים המשפטיים עורכת הקרן ביטוח אחריות מקצועית לכיסוי חבותה בשלמעשה או מחדל רשלני כלפי עמיתה. סיכונים משפטיים קיימים גם בפעילות ההשקעה השוטפת בעיקר בשל אי פירעון התחייבות בהתאם לנייר ערך ספציפי.

להלן טבלת סיכונים מרכזת

| סוג הסיכון                      | גורם הסיכון                               | מידת ההשפעה של גורם הסיכון על קופת הגמל/קרן הפנסיה |               |            |
|---------------------------------|-------------------------------------------|----------------------------------------------------|---------------|------------|
|                                 |                                           | השפעה גדולה                                        | השפעה בינונית | השפעה קטנה |
| <b>סיכוני מאקרו</b>             | עליה חדה בריבית בנק ישראל                 |                                                    |               | X          |
|                                 | עליה חדה בתשואות השיקליות ארוכות טווח     |                                                    |               | X          |
|                                 | עליה חדה באינפלציה בישראל                 |                                                    |               | X          |
|                                 | עליית ריביות בעולם                        |                                                    |               | X          |
|                                 | משבר אשראי באירופה (PIGS)                 |                                                    |               | X          |
|                                 | הורדת דירוג ישראל                         |                                                    |               | X          |
|                                 | שינויים חדים במחירי נפט ו/או סחורות בעולם |                                                    |               | X          |
|                                 | עליית מירווחי אשראי למדינות בועת הי-טק    |                                                    |               | X          |
|                                 |                                           | X                                                  |               |            |
| <b>סיכונים ענפיים</b>           | הורדת דירוג הבנקים                        |                                                    |               | X          |
|                                 | ירדת מחירי נדל"ן                          |                                                    |               | X          |
| <b>סיכון מיוחד לקרנות פנסיה</b> | אריכות ימים                               |                                                    |               | X          |

## **אלטשולר שחם גמל ופנסיה בע"מ**

=====

## **"אלטשולר שחם פנסיה מקיפה"**

### **6. מבטח משנה**

לפירוט לעניין מבטח משנה בקרן . ראה באור 13 לדוחות הכספיים .

### **7. בקרה פנימית על דיווח כספי - גילויים :**

#### **הערכת בקורות ונהלים לגבי הגילוי :**

הנהלת החברה המנהלת בשיתוף המנכ"ל ומנהלת הכספים של החברה המנהלת העריכו לתום התקופה המכוסה בדוח זה את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של החברה המנהלת. על בסיס הערכה זו, מנכ"ל החברה המנהלת ומנהלת הכספים הסיקו, כי לתום תקופה זו הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של החברה המנהלת הינן אפקטיביות על מנת לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על המידע שהחברה המנהלת נדרשת לגלות בדוח השנתי בהתאם להוראות הדין והוראות הדיווח שקבע הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון ובמועד שנקבע בהוראות אלו.

#### **בקרה פנימית על דיווח כספי :**

במהלך התקופה המסתיימת ביום 31 בדצמבר 2016 לא אירע כל שינוי בבקרה הפנימית של החברה על דיווח כספי אשר השפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של החברה על דיווח כספי.

## אלטשולר שחם גמל ופנסיה בע"מ

### אלטשולר שחם פנסיה מקיפה"

#### דוח הדירקטוריון והנהלה בדבר הבקרה הפנימית על דיווח כספי

הנהלה, בפקוח הדירקטוריון, של אלטשולר שחם פנסיה מקיפה (להלן: "הקרן") אחראית לקביעתה וקיומה של בקרה פנימית נאותה על דיווח כספי. מערכת הבקרה הפנימית של הקרן תוכננה כדי לספק מידה סבירה של ביטחון לדירקטוריון ולהנהלה של החברה המנהלת לגבי הכנה והצגה נאותה של דוחות כספיים המפורסמים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל והוראות הממונה על שוק ההון. ללא תלות בטיב רמת התכנון שלהן, לכל מערכות הבקרה הפנימית יש מגבלות מובנות. לפיכך גם אם נקבע כי מערכות אלו הינן אפקטיביות הן יכולות לספק מידה סבירה של בטחון בלבד בהתייחס לעריכה ולהצגה של דוח כספי.

הנהלה בפקוח הדירקטוריון מקיימת מערכת בקורות מקיפה המיועדת להבטיח כי עסקאות מבוצעות בהתאם להרשאות הנהלה, הנכסים מוגנים, והרישומים החשבונאיים מהימנים. בנוסף, הנהלה בפקוח הדירקטוריון נוקטת צעדים כדי להבטיח שערוצי המידע והתקשורת אפקטיביים ומנטרים (monitor) ביצוע, לרבות ביצוע נהלי בקרה פנימית.

הנהלת החברה המנהלת בפקוח הדירקטוריון העריכה את אפקטיביות הבקרה הפנימית של הקרן על דיווח כספי ליום 31 בדצמבר 2016 בהתבסס על קריטריונים שנקבעו במודל הבקרה הפנימית של "ה-Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission" (COSO). בהתבסס על הערכה זו, הנהלה מאמינה (believes) כי ליום 31 בדצמבר 2016, הבקרה הפנימית של הקרן על דיווח כספי הינה אפקטיבית.

|                             |               |
|-----------------------------|---------------|
| יו"ר הדירקטוריון : רן שחם   | _____ (חתימה) |
| מנכ"ל : יאיר לוינסטיין      | _____ (חתימה) |
| משנה למנכ"ל, : שרון גרשביין | _____ (חתימה) |
| מנהלת כספים ומטה            |               |

תאריך אישור הדוח : 29 במרס , 2017

## אלטשולר שחם גמל ופנסיה בע"מ

### "אלטשולר שחם פנסיה מקיפה"

#### דוח רואה החשבון המבקרים

#### לעמיתים של קרן פנסיה מקיפה - בקרה פנימית על דיווח כספי

ביקרנו את הבקרה הפנימית על דיווח כספי של אלטשולר שחם קרן פנסיה מקיפה (להלן "הקרן") ליום 31 בדצמבר 2015, בהתבסס על קריטריונים שנקבעו במסגרת המשולבת של בקרה פנימית שפורסמה על ידי ה-Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission (להלן "COSO"). הדירקטוריון וההנהלה של אלטשולר שחם גמל ופנסיה בע"מ (להלן "החברה המנהלת") אחראים לקיום בקרה פנימית אפקטיבית על דיווח כספי של הקרן ולהערכתם את האפקטיביות של בקרה פנימית על דיווח כספי, הנכללת בדוח הדירקטוריון וההנהלה בדבר בקרה פנימית על דיווח כספי המצורף. אחריותנו היא לחוות דעה על בקרה פנימית על דיווח כספי של הקרן בהתבסס על ביקורתנו.

ערכנו את ביקורתנו בהתאם לתקני ה-Public Company Accounting Oversight Board (PCAOB) בארה"ב בדבר ביקורת של בקרה פנימית על דיווח כספי, כפי שאומצו על ידי לשכת רואי חשבון בישראל. על-פי תקנים אלה נדרש מאיתנו לתכנן את הביקורת ולבצע במטרה להשיג מידה סבירה של ביטחון אם קיימה, מכל הבחינות המהותיות, בקרה פנימית אפקטיבית על דיווח כספי של הקרן. ביקורתנו כללה השגת הבנה לגבי בקרה פנימית על דיווח כספי, הערכת הסיכון שקיימת חולשה מהותית, וכן בחינה והערכה של אפקטיביות התכנון והתפעול של בקרה פנימית בהתבסס על הסיכון שהוערך. ביקורתנו כללה גם ביצוע נהלים אחרים כאלה שחשבנו כנחוצים בהתאם לנסיבות. אנו סבורים שביקורתנו מספקת בסיס נאות לחוות דעתנו.

בקרה פנימית על דיווח כספי של קופת גמל הינה תהליך המיועד לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי המהימנות של דיווח כספי וההכנה של דוחות כספיים למטרות חיצוניות בהתאם לכללי חשבונאות המקובלים בקופות גמל ולהוראות הממונה על שוק ההון ביטוח וחסכון. בקרה פנימית על דיווח כספי של קופת גמל כוללת את אותם מדיניות ונהלים אשר: (1) מתייחסים לניהול רשומות אשר, בפירוט סביר, משקפות במדויק ובאופן נאות את העסקאות וההעברות של נכסי הקרן (לרבות הוצאתם מרשותה); (2) מספקים מידה סבירה של ביטחון שעסקאות נרשמות כנדרש כדי לאפשר הכנת דוחות כספיים בהתאם לכללי חשבונאות המקובלים בקופות גמל ולהוראות הממונה על שוק ההון ביטוח וחסכון, ושקבלת כספים והוצאת כספים של הקרן נעשים רק בהתאם להרשאות הדירקטוריון וההנהלה של החברה המנהלת; ו-(3) מספקים מידה סבירה של ביטחון לגבי מניעה או גילוי במועד של רכישה, שימוש או העברה (לרבות הוצאה מרשות) בלתי מורשים של נכסי הקרן, שיכולה להיות להם השפעה מהותית על הדוחות הכספיים.

בשל מגבלותיה המובנות, בקרה פנימית על דיווח כספי עשויה שלא למנוע או לגלות הצגה מוטעית. כמו כן, הסקת מסקנות לגבי העתיד על בסיס הערכת אפקטיביות נוכחית כלשהי חשופה לסיכון שבקורות תהפוכה לבלתי מתאימות בגלל שינויים בנסיבות או שמידת הקיום של המדיניות או הנהלים תשתנה לרעה.

לדעתנו, החברה המנהלת קיימה, מכל הבחינות המהותיות, בקרה פנימית אפקטיבית על דיווח כספי של הקרן ליום 31 בדצמבר 2016, בהתבסס על קריטריונים שנקבעו במסגרת המשולבת של בקרה פנימית שפורסמה על ידי COSO.

ביקרנו גם בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל, את הדוחות הכספיים של הקרן לימים 31 בדצמבר 2015 ולשנה שהסתיימה באותו תאריך והדוח שלנו מיום 29 במרץ, 2017, כלל חוות דעת בלתי מסויגת על אותם דוחות כספיים.

זיו האפט  
רואי חשבון

תל אביב, 29 במרץ, 2017

## אלטשולר שחם גמל ופנסיה בע"מ

### אלטשולר שחם פנסיה מקיפה"

אני, יאיר לוינשטיין, מצהיר כי :

1. סקרתי את הדוח השנתי של אלטשולר שחם קרן פנסיה מקיפה (להלן: הקרן) לשנת 2016 (להלן: "הדוח").
2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי ואת תוצאות הפעילות של הקרן וכן את השינויים בזכויות העמיתים והתנועה בקרן למועדים ולתקופות המכוסים בדוח.
4. אני ואחרים בחברה המנהלת המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי ולבקרה הפנימית על דיווח כספי של הקרן ; וכן-  
(א) קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לקרן, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בחברה המנהלת, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח ;  
(ב) קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי, או פיקחנו על קביעת בקרה פנימית על דיווח כספי, המיועדת לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ולהוראות הממונה על שוק ההון ;  
(ג) הערכנו את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של הקרן והצגנו את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו ; וכן-  
(ד) גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי שאירע ברבעון הרביעי שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי הנוגע לקרן וכן-
5. אני ואחרים בחברה המנהלת המצהירים הצהרה זו גילינו לרואה החשבון המבקר, לדירקטוריון ולוועדת הביקורת של הדירקטוריון של החברה המנהלת, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי :  
(א) את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתה של החברה המנהלת לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי וכן-  
(ב) כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי.  
אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

29 במרס, 2017  
תאריך

יאיר לוינשטיין- מנכ"ל

## אלטשולר שחם גמל ופנסיה בע"מ

### אלטשולר שחם פנסיה מקיפה"

אני, שרון גרשביין, מצהירה כי :

1. סקרתי את הדוח השנתי של אלטשולר שחם פנסיה מקיפה (להלן : הקרן) לשנת 2016 (להלן : "הדוח").
2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי ואת תוצאות הפעילות של הקרן וכן את השינויים בזכויות העמיתים והתנועה בקרן למועדים ולתקופות המכוסים בדוח.
4. אני ואחרים בחברה המנהלת המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי ולבקרה הפנימית על דיווח כספי של הקרן ; וכן-  
(א) קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לקרן, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בחברה המנהלת, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח ;  
(ב) קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי, או פיקחנו על קביעת בקרה פנימית על דיווח כספי, המיועדת לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ולהוראות הממונה על שוק ההון ;  
(ג) הערכנו את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של הקרן והצגנו את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו ; וכן-  
(ד) גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי שאירע ברבעון הרביעי שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי הנוגע לקרן וכן-
5. אני ואחרים בחברה המנהלת המצהירים הצהרה זו גילינו לרואה החשבון המבקר, לדירקטוריון ולוועדת הביקורת של הדירקטוריון של החברה המנהלת, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי :  
(א) את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתה של החברה המנהלת לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי וכן-  
(ב) כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי  
אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

29 במרס, 2017  
תאריך

שרון גרשביין - משנה למנכ"ל,  
מנהלת כספים ומטה